

Na razvalinah nekdanje šneperske šole nastane zdaj vprašanje: je li bila šneperška gozdarska šola na kak dobiček za gozdarstvo na Slovenskem?

Kolikor mi je znano, je 13 učencev te šole ali pri grajščinah ali pa v cesarskih gozdarskih službah. Dva sta umrla, eden se je izneveril gozdarstvu, eden je doma na svojem posestvu in o enem ni znano, kje da je. Nekateri učenci, izstopivši iz šneperske šole, so svoje študije nadaljevali. Tako je Julij Kosmač izvrstno dokončal Križevačko gozdarsko šolo, pa kmalu potem umrl. Bil bi veliko koristil svoji domovini. Blag mu spomin! Drugih 13 opravlja javne službe, kakor povedano.

Imel sem priložnost govoriti z večimi nemškimi gozdarji, kateri pri nas služijo, in vsi so mi zaterjevali, da so šneperski učenci v svojih službah dobri gozdarji, zanesljivi v službi in ponosni na svoj stan. Pri ljudstvu si znajo zaupanje s tem pridobiti, da strogo pa pravično svoje dolžnosti spolnujejo.

Jasno je toraj, da je bila šneperška gozdarska šola potrebna in za gozdarstvo na Slovenskem občekoristna. Ustanovitelji te šole smejo ponosni biti, kajti, čeravno šola ni bila brez pomanjkljivosti, vendar se je v nji precejšnje število spretnih gozdarjev zredilo, kateri koristijo gozdarstvu na Slovenskem!

Potrebo, da se morajo gozdarji za gozdno varstvo in tehnično pripomoč v gozdarski šoli učiti, spoznajo vsi pošteni gozdarji na Slovenskem, samo v tem niso edini, kako bi se gozdarstvo kakor predmet nekaj ur na teden razlagalo, ali pa da bi gozdarski nauk se izključljivo učil le v gozdarskih učilnicah.

Temu, menim, da ne bode nobeden ugovarjal, da je posebno Kranjska največ z gozdom zraščena in ljudje mnogo mnogo dohodkov iz gozdov dobivajo. Naši časopisi so uže mnogokrat poročali, kako so se jeli gozdi neusmiljeno sekati. Pri tem kažejo posebno na Notranjsko in Gorenjsko, rekši: če se bodo gozdi tako pokončevali, zapustiti bodo morali Notranjci in Gorenjci svoje kraje in se preseliti drugam. Kdor vé, koliko novih žag posebno na Gorenjskem deluje in komur je znano, koliko lesa se po železnici v Trst izpelje, da se ga na Notranjskem vsako leto več poseka, kakor ga priraste, bode rad gori omenjenim novinam pritrdil.

Da je v Istriji, Dalmaciji in Notranjski kras, to je menda tudi vsakemu znano.

V naših gozdih se bode moralo pravilno gospodariti in kras pogozditi. Zato pa nimamo dosti niti višega niti nižega gozdarskega osobja. In ko smo brali poročila naših srednjih šol, smo žalostno opazili, da si ni zopet noben učenec gozdarstva za svoj poklic izvolil. Ni se treba čuditi, če nam bodo še v prihodnje tujci gospodarili, kleti nas in naš jezik, kajti gozdarji so večinoma zagrizeni nemčurji.

Prejšnji narodni deželni zbor je vkljub temu, da so mu vse vlade nasprotovale, vendar nekoliko za gozdarstvo skrbel in s tem pokazal, da zna gospodarsko vprašanje pri nas ceniti. Znano je, koliko se je napenjal za ustanovitev nižje kmetijske šole, a posrečilo se mu ni, vstvariti jo!

Na pogozdenji Krasa in ohranitvi gozdov, kateri se še zdaj pri nas nahajajo, mora visoki vladi ležeče biti vsaj toliko, da šolo za gozdarstvo ustanoviti pripomore.

Naj naši deželni in državni poslanci blagovolijo vprašanje o ustanovitvi gozdarske šole temeljito študirati in na to delati, da se bode vsaj nekaj doseglo. Oni lahko kažejo na Česko, Moravsko, doljno Avstrijo, kjer imajo lepo število gozdarskih ali kmetijskih šol. Le pri nas, kjer je gozdarstvo na najnižji stopinji in bi bila

enaka šola krvavo potrebna, nimamo vkljub tolikoletnemu napenjanju nobene!

Gospodarske izkušnje.

Kaj je treba o petroleji našim vrtnarjem vedeti?

Ni skoro nobene reči na svetu, o kateri bi vrtnarji tako različno mislili, kakor o tistem olji, ki se kamentu olje ali petrolej (petroleum) imenuje. Eni mislijo, da ga ni sredstva, ki bi vse mrčese, na drevji in družih rastlinah, naj so gosenice, uši, bolhe itd., tako gotovo pomoril kakor petrolej, in da si zato boljšega sredstva vrtnarji želeti ne morejo, kakor je petrolej, — drugi nasproti trdijo, da to ni res, marveč da je petrolej drevju in vsem rastlinam silno škodljiv, češ, da vsaka kapljica, ki pride na vejo ali na deblo kakega drevesa, deluje posrkana skozi skorjo drevesno tako kakor strup, da mu odpade perje, cvetje in sad; najbolj škoduje — pravijo — petrolej jabolkom in češpljam, manj pa hruškam in češnjam.

Kaj je pravo? Tako silno nevaren sicer ni petrolej, kakor se ga nekateri bojé, brez nevarnosti pa čisti petrolej, z vodo po drevji in drugem rastlinstvu poškropljen, pa tudi ni.

Amerikanski učenjak, prof. Riley, je, kakor časnik „Wien. landw. Zeitg.“ poroča, o moči petrolejevi tako gotove izkušnje delal, da se vrtnarji morejo popolno zanesti na njegovo priporočilo. On trdi, da ga ni boljšega sredstva za pokončevanje vsakovrstnega mrčesa in njegove zalege kakor je petrolej, al ne sme se nikamor sam (čist) petrolej škropiti, ampak le zelo stanjšano. Ker pa se, kakor je sploh znano, petrolej, kakor nobeno olje, v vodi raztopiti ne dá, zato je treba ga najprej z mlekom pomešati; z mlekom pomešani petrolej postane izmolza ali emulzija, ki se potem rada v vodi razstopi. Tak mlečni petrolej se s prilito vodo stanjšano brez vse nevarnosti sme po drevji in družih rastlinah škropiti, mrčes gotovo pogine, drevesa in druge rastline pa nikakoršne škode ne trpijo.

Naj si to naši vrtnarji dobro zapomnijo!

Gospodarske novice.

Vino- in sadjerejske šole v Klosterneburgu

zimski tečaj prične se s 1. oktobrom t. l. Šola, ki obseza vinorejo, kletarstvo, kmetijstvo, sadjerejo, vrtnarstvo, kemijo, naravoslovje, nauk o kmetijskem orodju, poljemerstvo in knjigovodstvo, traja dve leti. Kdor hoče vstopiti v to šolo, mora se izpričati, da je 4 gimnazijske ali realnine razrede dobro dovršil. Oni dijaki, ki vstopijo po dovršeni šesti šoli, imajo pravico do enoletnega vojaškega prostovoljstva; drugi pa se v posebnem tečaju pripravljajo za to. Kdor to šolo dobro dovrši, je pripraven biti: oskrbnik kacemu vinogradu, kletar, nadvrtnar, popotni učitelj v gori navedenih predmetih in učitelj na kmetijskih in sadjerejskih šolah.

(Naznanjeno po naročilu sl. c. kr. deželne vlade kranjske.)

Zaradi filoksere

je v Brežice na Štajarsko slav. ministerstvo kmetijstva poslalo pl. Pretis-a, da ogleda po tej škodljivki ugo-nobljene vinograde in poizvé, kaj se je do sedaj zgodilo v vničenju tega mrčesa.